

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАРМАЦЕВТИЧНА
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ВИДАННЯ ДРУГЕ, ДОПОВНЕНЕ

**VII Національний з'їзд
фармацевтів України**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

ФАРМАЦЕВТИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ВИДАННЯ ДРУГЕ, ДОПОВНЕНЕ

Київ
МОРІОН
2010

Національна академія наук України. Національна академія медичних наук України
Міністерство освіти і науки України. Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет

Редакційна рада фармацевтичної енциклопедії
Черних В.П., чл.-кор. НАН України, д-р фармац. наук, д-р хім. наук — голова
Перцев І.М., д-р фармац. наук — відповідальний секретар-координатор

Члени редакційної ради

Анатомія. Фізіологія	Малоштан Л.М., д-р біол. наук	Патологічна фізіологія	Березнякова А.І., чл.-кор. АНТК України, д-р мед. наук
Біологія	Кравченко В.М., д-р біол. наук	Процеси та апарати в фармації. Екологія	Зайцев О.І., д-р фармац. наук Чернов А.М., д-р фармац. наук
Економіка фармацевтичних підприємств	Посилкіна О.В., канд. екон. наук, д-р фармац. наук	Сертифікація, стандартизація, контроль якості ліків	Георгієвський В.П., чл.-кор. НАН України, д-р фармац. наук Георгіянц В.А., д-р фармац. наук Гризодуб О.І., д-р хім. наук Коваленко С.М., д-р хім. наук Підружников Ю.М., д-р фармац. наук
Економіка фармації. Фармакоеконіміка. Фармацевтичний менеджмент і маркетинг	Немченко А.С., канд. екон. наук, д-р фармац. наук (О ЕФ) Мнушко З.М., акад. УАН, д-р фармац. наук (ММФ) Парновський Б.Л., д-р фармац. наук Слободянюк М.М., д-р фармац. наук Толочко В.М., чл.-кор. АНТК України, д-р фармац. наук Яковлева Л.В., д-р фармац. наук (фармакоеконіміка)	Фармакогнозія. Фармацевтична ботаніка. Хімія природних сполук	Кисличенко В.С., д-р фармац. наук Ковальов В.М., д-р фармац. наук Ковальова А.М., д-р фармац. наук Комісаренко А.М., д-р фармац. наук Павлій О.І., д-р фармац. наук Сербін А.Г., чл.-кор. АНТК України, д-р фармац. наук
Інженерні та інформаційні технології	Пенкін Ю.М., д-р фіз.-мат. наук	Фармацевтична технологія. Біотехнологія. Біофармація. Промислова фармація	Гладух С.В., д-р фармац. наук Дмитрієвський Д.І., акад. АНТК України, д-р фармац. наук Калинюк Т.Г., д-р фармац. наук Котенко О.М., д-р фармац. наук Перцев І.М., д-р фармац. наук (біофармація) Рубай О.А., д-р фармац. наук Стрельніков Л.С., д-р фармац. наук (біотехнологія) Тихонов О.І., акад. УАН, д-р фармац. наук (аптечна технологія ліків) Чернов М.Ю., д-р фармац. наук Чушов В.І., акад. АНТК України, д-р фармац. наук Ярних Т.Г., д-р фармац. наук (аптечна технологія ліків)
Клінічна фармація. Фармакологія. Фармацевтична опіка	Дроговоз С.М., чл.-кор. АНТК України, д-р мед. наук Зупанець І.А., д-р мед. наук Штриголь С.Ю., д-р мед. наук	Фармакотерапія	Деримедвідь Л.В., д-р мед. наук Самура Б.А., акад. АНТК України, д-р фармац. наук
Косметологія. Ароматологія	Башура О.Г., д-р фармац. наук	Хімія	Безуглий П.О., д-р фармац. наук (фармацевтична хімія) Болотов В.В., д-р хім. наук (аналітична хімія) Бондар В.С., д-р фармац. наук (токсикологічна хімія) Вороніна Л.М., д-р біол. наук (біологічна хімія) Гриченко І.С., д-р хім. наук (медична хімія) Кабачний В.І., чл.-кор. АНТК України, д-р фармац. наук (фізколоїдна хімія) Левітін Є.Я., д-р фармац. наук (неорганічна хімія) Таран С.Г., д-р фармац. наук (медична хімія) Шемчук Л.А., д-р хім. наук (органічна хімія) Черних В.П., чл.-кор. НАН України, д-р фармац. наук, д-р хім. наук (органічна хімія)
Лабораторна діагностика	Залюбовська О.І., д-р мед. наук		
Мікробіологія	Дикий І.Л., чл.-кор. АНТК України, д-р мед. наук Філімонова Н.І., д-р мед. наук		
Медичне та фармацевтичне товаровознавство	Дем'яненко В.Г., д-р фармац. наук		
Мовознавство. Латинська та іноземні мови	Григор'єва М.В., чл.-кор. АНТК України, кайд.фітол. наук Світлична Є.І., канд. філол. наук Цапко Т.П., канд. філол. наук		
Освіта фармацевтична	Гудзенко О.П., д-р фармац. наук Загорій В.А., д-р фармац. наук Зіменковський Б.С., д-р фармац. наук Пімінов О.Ф., д-р фармац. наук Прокопенко Т.С., канд. фармац. наук Трохимчик В.В., д-р фармац. наук Черних В.П., чл.-кор. НАН України, д-р фармац. наук, д-р хім. наук		

Колектив редакторів-упорядників з боку Національного фармацевтичного університету
С.В. Андрущенко, Н.І. Голубєва, С.А. Нежуріна
Керівник проекту з боку видавництва «МОРІОН»
П.Г. Снегірьов

Довідкове видання

Фармацевтична енциклопедія

Голова редакційної ради

В.П. Черних

Відповідальний секретар-координатор

І.М. Перцев

Керівник проекту з боку видавництва «МОРІОН»

П.Г. Снегірьов

Літературні редактори

О.Г. Бондарчук, О.К. Радченко,

М.С. Прядко, Л.В. Артеменко

Коректори

Т.С. Дерев'янка, В.М. Сіробаба,

О.М. Міліневська, О.В. Глоба

Дизайн

О.І. Цоколенко

Верстка

М.Ю. Левченко, І.В. Соболева,

О.В. Сікало

Підписано до друку 17.08.2010. Гарнітура Newton. Друк офсетний.

Формат 64 x 84 1/4. Ум. друк. арк. 191,58.

Обл.-вид. арк. 303,3. Наклад 2000 прим. Зам. 10-533.

Видавець - ТОВ «МОРІОН»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 642 від 22.10.2001 р.

03150, Київ, вул. Ковпака, 17, секція «Д»

Тел.-факс: (044)569-44-60 (багатоканальний)

E-mail: publik@morion.kiev.ua

Internet: <http://www.morion.kiev.ua>

Видруковано в друкарні "Видавництво "Фенікс".

03680, Київ, вул. Шугова, 13-6.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 271 від 07.12.2000 р.

Ф24 **Фармацевтична енциклопедія** / Голова ред. ради та автор передмови В.П. Черних. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — К.: «МОРІОН», 2010. - 1632 с.: іл. 16 с.
ISBN 978-966-2066-34-0

«Фармацевтична енциклопедія» — друге українське довідкове видання, містить статті, присвячені багатьом напрямкам фармацевтичної науки і практики: хімічному, організаційно-економічному, технологічному, виробництву ліків і конструюванню лікарських систем, методам контролю і реалізації, сертифікації, стандартизації лікарських засобів, вивченню лікарських рослин, лабораторній діагностиці тощо. Воно перероблене і доповнене за рахунок статей, присвячених опису активних фармацевтичних інгредієнтів та допоміжних речовин, які використовують при виробництві фармацевтичних препаратів, новітніх методів визначення їх якості, ефективності та безпеки; переліку особистостей, що внесли значний вклад у розбудову всіх складових фармацевтичної галузі.

Енциклопедія призначена для працівників фармацевтичної галузі, лікарів, студентів.

ББК52.8Я-20